

abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIV ème ANNÉE

15 Novembre 1928 No. 264

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان: سنہ لکی [24 نسخہ]

تور کیا ایچون 2 بچق، خارج ایچون
3 بچق، اعلا کاغدلیسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹوی »

تاریخ تاسیسی : 1904 - جنوہ

یکرمی دردنجی سنہ

نومرو 264 - 15 کانون اول 1928

استبداد زوری آلتسند محو اولدی . او زمانلرک صوفیست فیلسوفلری ، تعلیم ایتدیلر ، که وظیفه رفضیات طویغولری اصلسز اولوب ایجابنه کوره و ذوقه کوره معامله ایدلک کرکدر ، کذا عدالت ، حقانیت مفهوملری معناسز شیردر . بر حکومت ایسته دیک نظامی وضع ایده بیلر و اهالی ده طولماق شرطیه قانوندن قاجه بیلر . نه پیقوروس (Epicurus) تعلیم ایتدی که خیر و شر ، حق و ناحق انجاق رسمی تعبیرلدر ، اصلسز شیرلدر . حقسز لغه اعتراض ، حقسز اولدینی ایچون دکل حقسزلق ایدنه ایراث ایده بیلر چکی برزبان طولایسیله اوله بیلر . ایسته بوافکار نتیجه سی اوله رق اوبیوک قدیم مدیتلر محو اولدی .

حریت وائی حکومت بری برینه ضد شیر دکلدر . ایکسی ده برلکده کیده بیلر و کیتمه لیدر . حریت بر مقصد سیاسی بی استحصال ایچون بر واسطه عد اولونما لیدر . حریت کنیدیسی اک یوکسک بر مقصد سیاسی اولمالیدر . حریت یالکز بر کوزل اداره تشکیلی ایچون جمعیتک و فردک اک یوکسک منافعی تأمین ایچون لازمدر . زنکین و قوتلی اما اسیر اولماقدنسه بر مملکتک فقیراما حراولماسی مرجعدر . آلپ طاغلر نده کوچوک اما حر بر اداره نک اعضاسی اولمق ، آسیانک بالفرض یاریسنه حکمران بر استبداد اداره سنه تابع اولمقن اولادر . فقط حریت ثروت و قوته مانع ده کلدر . انجاق حقیقی حریت ، حقیقی سعادت و سلامتی تأمین ایده بیلر .

L. Lutfi ve Dr. Goodsell

ادعا ایلدی ؛ اهالی به استعمال ایده بیلر جکلری درجه ده صلاحیت و نفوذ و یردی و بویه جه رأس امورده اولانلری کیفی اداره دن منع ایتدی . جمهوری اداره نک اساسی ، بر حکمداره دکل ، قانونه اطاعت اولدیغی سویه دی . نهایت (پهریقلس) زدننده آتیه قانون اساسیسی اوج بالاسنه واصل اولدی . فقط آتیه جمهوری بقی قالمادی . پهریقلسک وفاندن صوکره آتیه بلر تدنی ایتدیلر . واضع قانونلر کنیدیلرینی قانونک فوقنده طوتدیلر . بوسبیلر آتیه لیلر اضمحلاله دوچار اولدیلر . اهالی هر ایزندکلرینی پایمایه حقلی اولدقارینی ظن ایتدیلر . قدیم روما اداره سنده ایشی بومر کزده اولدی . حق و فرض دو یغوسنه رومالیلر حرمت ایتدیلر . بویه جه حر رومالی .. چو حقلره ، بورجلوره ، رعایایه ، محبوسلره ، اسیرلره عدالتسز معامله لرده بولندی . حق و ناحق ، خیر و شر حسنی اورته دن قالدیردیلر . قدیم یونانستان و روما ، فردک منفعت شخصیه سنه رعایتسزک و حیات ملیه نک اساسی اولان اخلاق مسئله سنه قایغوسزلق ایله حائله حیاتی خراب ایتدیلر و بالنتیجه محو اولدیلر .

قدیم اداره لرک جمله سنده شواوچ خصوصی غیر موجود بولیورز . مبعوثان اصولی ، اسارتک لغوی ، وجدان حریتی . واقعا اهالی طرفندن منتخب مجلسلر واردی ، فقط منتخب بر مجلس مبعوثان طرفندن اداره اصولی ، نظریه ده بیلر یوقدی . بوندن ماعدا اسارت اصولی ، قدیم مدیتلرک بلاسی اولمشدر . وجدان حریتی دخی یوقدی . بویه جه هپ بوقدیم ملتارک حریتی ، امیدسز



Georges Rodenbach

آتیه وبلچیقاده سفیراک وبلچیقانک پروژ شهرنده طب خوجالنی یاغش و بو انشاده باصیدر دینی شایان دقت بر (طب قانونی قونسولتاسیون) ی آدمون پیقور طرفندن بلچیقاً حقوق بیلیوغرانیسنده ذکر ایدلشدیه اساساً رودنباق لر بر محرر عالمه سیدر .

صوک زمانلرده (قان) ده هیکلتراش George Mine [ژورژمین] طرفندن بر هیکلکی پایلان (ژورژ رودنباق) بلچیقانک [تورنه] قصبه سنده 1855 ده دوغمش سنبولیت برشا- عردر . بتون عالمه سی اصلاً فلاماندر . بیوک بابا-سی قسطنطین رودنباق ملت مجلسی اعضالنی ، اسویچرده قونسولک ،

آلنه صاری منکشه لردن بر چلنک اورهن مه ته رلینک ،
وانله برغ ، غره غوارلوروا ، آلسقان لرك آره سنده
بر موقعه قویه یلیرز . فقط بر غروندن آیرد ایتهمک
و بونی بیوک فرانسه ادبیاتندن آیرمماقی دها دوغورده
مملکتله ویا شهرله ادیب لری آیرمقی صورتیله استیتک
حکملری دوغور دکلدر . صنعت بر محیطک دکل جهانکدر .
حدود لرله تحدید ایدیه من . صنعت هر هانکی رشخصی
کندینه استناد قطعه سی آلیر و دنیا به فیرلار . هانکی
وطندن کلدیکی نه مزه لازم ! اکر صنعت براز یوقا یلره
یو کسکه چیقیدیه هانکی طو پراقدن فیشقیردی دیه
ادیشه ایتهملی .

حالبوکه رودنباق جهان فرانسه ادبیاتنک اوخیا
شاعر لری ، او جه لری تراشیده ، سوزی جانلی ، دأتما ممتاز
و مستثنا دوستلری و استاد لری اولان و ادبی کنیدیلری
سودیکی قدر سوهن آدمون دوغور نورلر ، استه فان مالارمه لر
آره سنده ذکر ایدیلیر . اونلرک یانلریده بولونه رو مقابل
تأثیر و تنقین آلوب یاشامشدر .

دأتما مصر اعلیرینه و دوشونجه لرینه (صور دین) لر
قویمشدر چونکه اور کسترا کور و لتوسندن نفرت ایدردی
اوبر معتکف در . صو ک عصر صنعتی یکی بر میسیتیزمک
روحان قوقوسنی کتیر مشدر ، که اونه بور دله ده نه ورله نه ده
واردر . او بوقوقوی نه اسپانیول کلیسارلندن نه ده
فرانسز قانه درالبرندن آلمشدر . یالکیز فیلامان مناستردن
آلمشدر . شعرلرنده فلامان دومینیقال مذهبه مخصوص
بر تصوف کورونور که اوراده کوچوک قلبه ده کنساه
حیقارانلرک استغفار رحله سندن مقدس شراب واکمه
اوزانمش بیتشیک لاری کوروروز . چیلایاق و دیکنلرله
یارلیمش طوپوق دکل ، دوز یولار و آیاقلرده معبدلر ایچون
یایلمش بیاض صندالر کوروروز .

رودنباق (En exil) اسمنده کی نفیس روماننک
مقدمه سنده ایضاح ایدلیدی کی اثرلرینک مطالعه
سندن ده آکلاشیلیر که کنیدی می فرانسز ادبیاتنه آری
بر حساسیت آری و یکی بر کوزلک کتیر مشدر . اوده
اچنده یا شادینی ویتون صمیمتیه دویدینی و سودیکی فلامان

بر عمجه سی (کورلر و صاغیرلر) اسمنده براترک ،
باباسی ده اولچو وثقلتک تاریخی و (بریتان پتیوره سک)
اسمده کی اثرک مؤلف لری در . بونلر یالکیز محرردلر . فقط
(کودرون) اسمنده کی اثری فلامان منقدری طرفندن
شاه اثرلر میانده ذکر ایدیلن آلبر رودنباق برده ژوور
رودنباق شاعر دلر .

(ژورژ رودنباق) ک عالمه سی او طوغد قدن اوچ آی صکره
(قان) ک کلوب یرلشدیلیر . بتون کنجلیکنی اوراده
کچیردی . چو جقلنی دار قنالر آره سنده او یودیچی سسلر
و دومانلی حزنی صو کرده دن چوق کوزل رنم ایدم جکی
منظره لر آره سنده کچدی . یدی یاشنده تحصیل ایچون
شهرده کی (سنت یارب) قوللژینه ویردی لر . 1875 ده
قوللژی بیترنجه (قان) دارالفنونیه کیردی و حقوق
مأذونی اوله رق دیپلوماسنی آلدی . مشهور مدرس
آوو و قاتلری دیکله ملک ایچین پارسه کیتدی . بوصیرالرده
(یووا و تارالار) ایله (کدرلر) اسملی ایلک اثرلری
نشر ایتدی . بو اثرلره استعدادینک ایلک لمعه لرینی کوستردی
و شهرتک تملنی آتدی . صو کره برو کسلده عدلی ایشلری
براقدرق [کنج بلچیکا] اسملی بر مجموعه تاسیس ایدرک
یالکیز ادبیاتله اشتغال بهشادی . مناقشه لری نظر دقتی
جلب ایتدی . وبالحاصله (قرونیک) مجموعه سنک محرریله
یایقدری بر مناقشه بهوده بر دونللو به قدر واردی .
بو تأثرله و قطعی برقرارله 1887 ده پارسده یرلشمک اوزره
بلچیکایی بتون بتون ترک ایدوب کیتدی ودها کنج بر
چاغده ایکن بر دول زوجه ایله کوچوک براوغول براقدرق
[25 کانون اول 1898] اولدی .

کیمسه دن انتحال و استعانه به تزل ایتهمین یو کسک
استعدادیله شعره یکی بررنک ویریوردی . محررک حیاتی
اونا ادبیاتده ممتاز بر موقع وهر کسک تقدیرینی قازاندیر
دی . امیل ورهاردن دیبور ، که

(ژورژ رودنباق) بلچیکا ادبیاتی آره سنده بر موقع
ویرلک ایجاب ایتسه اونی کدر ، سکون ، طاتلیق ،
رقت تحسس ، شفقت ، خاطره لک حسرتیه فلان دیاک



6

۱. عالیشان

بو رباعی‌لردن برقاچنک رباعیات اصلیه دن اولمادقاری
حققدر. مثلاً 2 نومرولور رباعی جلال‌الدین رومی نکدر و اونک
ال یازیلی دیواننده آتیده کی شکلمده محرردر:

این صورت تن بخیمه ماندر است
جان سلطانی که منزلش دار بقاست
فراش اجل زهر منزل دیگر
نه خیمه بیفکند چو سلطان برخاست

خیام اسممنک بو رباعی‌یه ادخالی احتمالدر که خیمه
کلمه سی مناسبتیه در. کذا 7 و 8 نومرولو رباعیار که شاعرك
حضرت رسول ايله مکالمه سنی شاملدر. اصلاً خیامک
دکلردر. بونلرک طرز بیانی ايله خیامک اسلوبی آراسنده
هیچ بر مشابعت یوقدر. و بویه عینی شاعره منسوب
سؤال و جوابی ایکی رباعینک دیگر بر نظیرینه تصادف
ایدیله من. ذاتاً بو ایکی رباعی نسخ قدیمه نك هیچ برنده
موجود دکلردر و بوده بونلرک بی اصل اولدقارینه بر دلیلدی.
5 و 11 نومرولو ایکی رباعی‌ده بعض نسخه‌لرده موجود
دکلدر. بونلرک ده خیام اشعارندن اولمالری ملحوظدر.
آنحقی متباقی آلتی رباعی که خیام مخلصنی شاملدر. اصل
رباعیات دن فرض اولونه بیلیر. پروفیسور ژوقوفسکی
رباعیات خیام آراسنده دیگر ایران شعراسنه عائد اولانلری
مبین بر جدول تنظیم ایتمشدر. بز بو جدولی عیناً بورایه
نقل و بوکا دوقطور روزه نك، عبدالله جودت بکک کتا.
بنده کی رباعی نومرولرینی ده علاوه ایدیوروز:

علمی در. بیتمه یین اوزون کونلر آلتنده او یوقلایان قتاللرک
سسسز مناستر دهلیزلرنده دوشونن غملی راهبه لرك وسکون
ایچنده آریه ن کولکه لرك المارینی ترنم ایتیش بونلری،
درونی نغمه یی سویله یین قیصلیمش کان کبی یکی طاتلی
ویومشاق بر نثرک آهنگیله سویلتمش در. بالخاصه
(بروز) ده چوق او طور مش واسکی عائله اوجانگک واسکی
عائله خاطره لرینک اوراده بولمسی یوزندن اوراده چوق
قالمش و (اولکون بروز) اسمنده کی شاه اثرینی بو
اثنا ده یازمش در. یالا خرده بو اثرینی (سراب) اسملی
درت پرده لک بر ترازه دی‌یه تحویل ایتمشدر.

کرك Le raout des brumes و کرك L'arbre
اسملی حکایه لرنده و کرك شعر کتابلرنده رودنباق هپ
فلامان اووه لرینک سیسلی و کولکه لی اقلرینی، ساکن
ویاض قوغولرینی، دورغون صولرینی و یورغون چان
سسلرینی یاشاتمش فقط برره آلیست کوزیله قوپه ایدرک دکل
بتون بونلرک آره سنده کی روحی و تصوفی حیثاتلرینی
جانلاندیرمق و اونلرک حسرتی، روحلرینک آجیلرینی
سویلیه رک یاشاتمشدر. بونکچون (آناطول فرانس) اونک
حقده «رودنباق اطرافی تولارله صاریلمش سیسلی بر اقق
ایچنده یاشامش و اطرافنده کوردکلری قانالرده سوزولن
فوغولرکی سسسز و کورولتوسنر قایوب کیتمشدر. او
الهامنی حزین چا کلردن، طاشلری قاراران یوصونلاران
اسکی ریختماردن، قانالار آره سنده او یوقلایان یورغون
صولدن آلمشدر» دیر. رودنباق کزیده لر اسمنده کی
آئرنده محرر، خطیب، آرتیست پورتره لرینی بیوک بر
ذوقله و جانلی بر ذکا ايله تصویر ایتمشدر. معافیله کوچوک
حکایه لرینی صیره ايله ترجمه ونشر ایدرک اصل آئرندن
طانیدیدرمق ایسترز و بو مقصدله بو ترجمه حالی یازدق.

صالح ذکی

